

Denna text är tänkt som en kortfattad introduktion till ChatGPT, och hur det redskapet kan användas även utan särskilda tekniska färdigheter eller betala för särskilda tjänster. ChatGPT når du via <https://chat.openai.com/>. Du behöver ett konto, sedan är det egentligen bara att börja utforska. Denna text består av kort introduktion till vad ChatGPT är, för att sedan lyfta några tankar och exempel på hur den kan användas för att främja barns nyfikenhet.

ChatGPT och främja barns nyfikenhet

Artificiell intelligens, en förmåga hos maskiner att efterlikna intelligens hos intelligenta varelser, har varit föremål för forskning sedan begreppet myntades av John McCarthy 1956. En viktig milstolpe inom AI-utvecklingen var lanseringen av ChatGPT-3 av OpenAI, en avancerad språkmodell tränad på enorma mängder data och resulterande i en av de mest omfattande språkmodellerna tillgängliga för användning. ChatGPT, där "GPT" står för "Generative Pre-trained Transformer" vilket refererar till den transformerbaserade modellarkitekturen som används för att generera text och förstå naturligt språk, använder en teknologi som kan generera text som liknar mänskligt språk och delta i fråge-svar-dialoger med användare. Den använder sig av Natural Language Processing och maskininlärningsalgoritmer för att uppnå detta.

Varje dialog med ChatGPT är med detta unik, och varje svar som ChatGPT genererar är nytt.

Här finns många användningsområden för ChatGPT i relation till förskolans verksamhet. Detta kan vara allt från att bidra till planering av verksamhet eller för att skriva ihop en veckomatsedel. Den kan bidra med förslag på maträtter beroende av allergier eller överkänslighet. Den kan göra sammanfattningar av forskningsläget inom olika områden och den kan översätta texter mellan olika språk, vilket kan vara värdefullt när veckobrev skall skickas ut till vårdnadshavare. ChatGPT kan också bidra med språkstöd, sammanfatta texter, eller korrigerera språk. Eller, formulera om en lite mer avancerad text till enklare svenska. För att bara nämna några få exempel.

Viktigt i detta är de s.k. "promtarna", eller de frågor en ställer till ChatGPT. I mycket handlar detta om användarens egen kreativitet, om en nyfikenhet att utforska, och inte minst om en kritisk blick. Här blir ChatGPT ytterligare ett exempel på en digital teknik, som ställer krav på användaren att kunna värdera och bedöma kvalitet. Men också på att

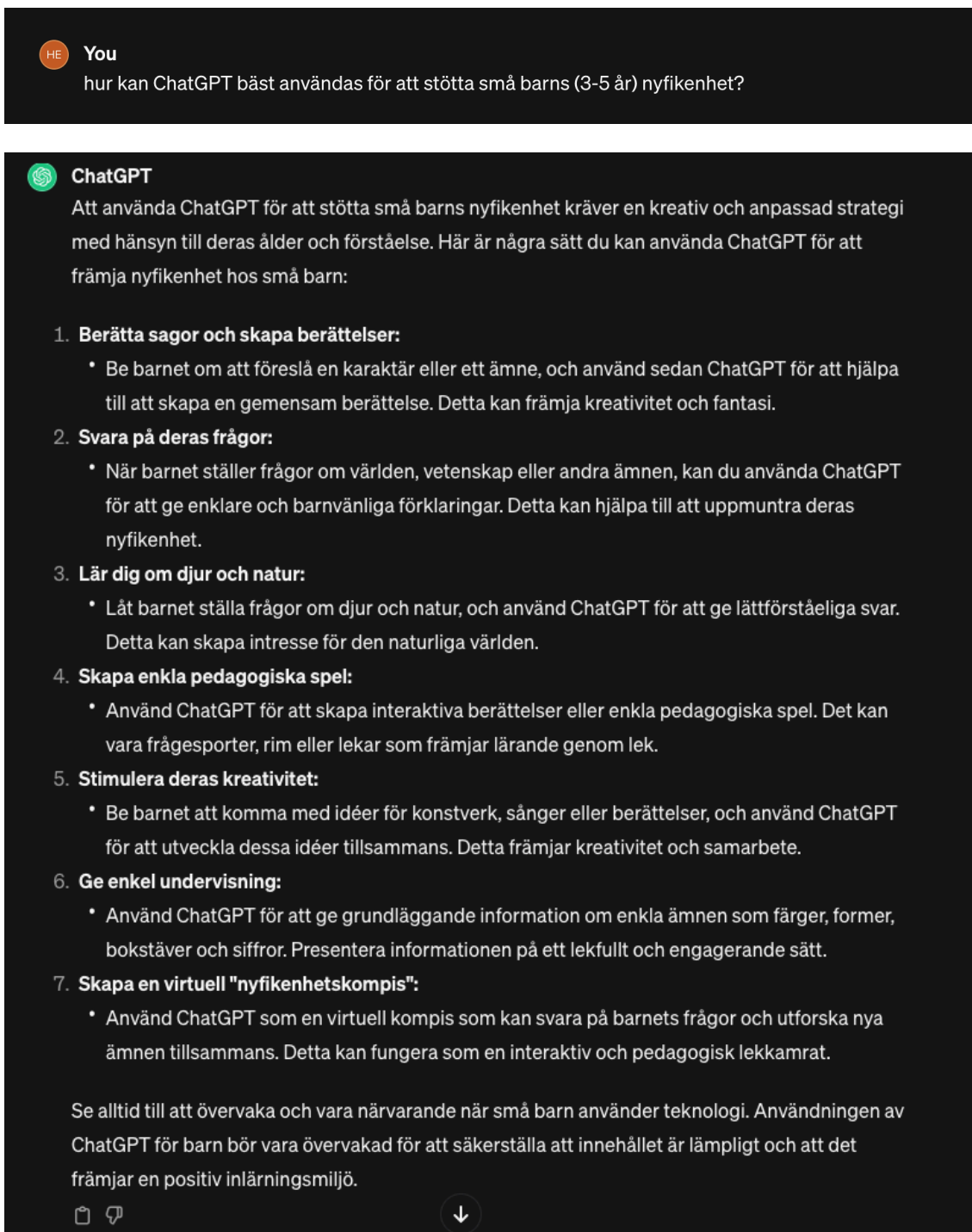
hitta de användningsområden där vi kan dra största nytta av tekniken. Eller kanske så här:
Vad kan chatGPT inspirera till?

Att använda ChatGPT (och liknande redskap) till fakta, kan vara knepigt. Dels för att de språkmodeller den arbetar med inte är orienterade mot fakta, utan att efterlikna andra texter. Dels för att vi riskerar att ta de fel vi kan avslöja som intäkt för att texterna i sin helhet inte är korrekta. Här är det därför viktigt att vi hittar användanden där ChatGPT kommer till sin rätt.

Ett konkret exempel

Här är ett lite mer utvecklat exempel, som handlar om hur ChatGPT kan användas som inspiration för att kunna stödja barn i deras nyfikenhet.

ChatGPT-3.5, 20240213

You
hur kan ChatGPT bäst användas för att stötta små barns (3-5 år) nyfikenhet?

ChatGPT
Att använda ChatGPT för att stötta små barns nyfikenhet kräver en kreativ och anpassad strategi med hänsyn till deras ålder och förståelse. Här är några sätt du kan använda ChatGPT för att främja nyfikenhet hos små barn:

- Berätta sagor och skapa berättelser:**
 - Be barnet om att föreslå en karaktär eller ett ämne, och använd sedan ChatGPT för att hjälpa till att skapa en gemensam berättelse. Detta kan främja kreativitet och fantasi.
- Svara på deras frågor:**
 - När barnet ställer frågor om världen, vetenskap eller andra ämnen, kan du använda ChatGPT för att ge enklare och barnvänliga förklaringar. Detta kan hjälpa till att uppmuntra deras nyfikenhet.
- Lär dig om djur och natur:**
 - Låt barnet ställa frågor om djur och natur, och använd ChatGPT för att ge lättförståeliga svar. Detta kan skapa intresse för den naturliga världen.
- Skapa enkla pedagogiska spel:**
 - Använd ChatGPT för att skapa interaktiva berättelser eller enkla pedagogiska spel. Det kan vara frågesporter, rim eller lekar som främjar lärande genom lek.
- Stimulera deras kreativitet:**
 - Be barnet att komma med idéer för konstverk, sånger eller berättelser, och använd ChatGPT för att utveckla dessa idéer tillsammans. Detta främjar kreativitet och samarbete.
- Ge enkel undervisning:**
 - Använd ChatGPT för att ge grundläggande information om enkla ämnen som färger, former, bokstäver och siffror. Presentera informationen på ett lekfullt och engagerande sätt.
- Skapa en virtuell "nyfikenhetskompis":**
 - Använd ChatGPT som en virtuell kompis som kan svara på barnets frågor och utforska nya ämnen tillsammans. Detta kan fungera som en interaktiv och pedagogisk lekkamrat.

Se alltid till att övervaka och vara närvarande när små barn använder teknologi. Användningen av ChatGPT för barn bör vara övervakad för att säkerställa att innehållet är lämpligt och att det främjar en positiv inlärningsmiljö.

📄 🗨️ ⬇️

 You
utveckla 6

 ChatGPT

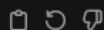
Absolut, låt oss utveckla punkt nummer 6:

6. Ge enkel undervisning:

För små barn i åldern 3-5 år är det viktigt att introducera grundläggande koncept på ett lekfullt och interaktivt sätt. Här är några idéer om hur du kan använda ChatGPT för att erbjuda enkel undervisning:

- **Färger och former:** Fråga barnet vilken färg eller form de är intresserade av, och låt ChatGPT skapa en kort historia eller sång som involverar den valda färgen eller formen. Detta gör lärandet roligt och minnesvärt.
- **Bokstäver och ord:** Använd ChatGPT för att skapa enkla rim eller berättelser som inkluderar bokstäver eller ord barnet försöker lära sig. Lägg till lekfulla övningar som att hitta ord i rummet som börjar med en viss bokstav.
- **Siffror och räkning:** Lek med siffror genom att ställa enkla mattefrågor eller låt ChatGPT skapa en sång som räknar från ett till tio. Använd exempel från deras dagliga liv för att göra det mer relevant och förståeligt.
- **Naturen och djur:** Utforska naturen genom att låta barnet välja ett djur eller en växt de är intresserade av. Använd ChatGPT för att ge en kort beskrivning av djuret eller växten, inklusive dess färger, beteenden och habitat.
- **Kroppen och hälsa:** Låt ChatGPT skapa en interaktiv sång eller berättelse som handlar om kroppen. Det kan inkludera grundläggande anatomi, vikten av hälsa och enkel sjukdomsprevention.
- **Sociala färdigheter:** Använd ChatGPT för att skapa berättelser eller dialoger som introducerar grundläggande sociala färdigheter som att dela, säga tack och be om hjälp. Detta kan hjälpa barnet att förstå och öva viktiga interaktionsregler.

Genom att göra undervisningen interaktiv och relaterad till barnets intressen kommer det att bli mer engagerande och effektivt. Se till att hålla sessionerna korta och anpassade till barnets uppmärksamhetsspann. Undervisningen bör också vara lekfull och uppmuntra till aktivt deltagande och utforskning.

I samma anda som exemplet ovan, här är några ytterligare exempel på promtar som skulle kunna användas:

- Hitta på en lek, som hjälper barn i åldrarna 3-5 år att utforska matematik!
- Hur kan föräldrar hjälpa små barn (3-5 år) att utforska naturen?

- Vilka är de utmaningar som särskilt möter små barn (3-5 år) när de skall lära sig grundläggande matematik - och hur kan förskolans personal hjälpa dem i detta?
- Skapa en saga som introducerar barn i 3-års ålder till grundläggande matematiska begrepp.
- Gör en planering för 45 minuter om dagen, i tre veckor, som skall handla om temat "naturen i vår omgivning". För att användas på en svensk förskola, barn i åldrarna 3-5 år.
- och så vidare

Det går naturligtvis att även skapa t.ex. en äventyrsberättelse, genom en prompt som t.ex.:

Du är en interaktiv sagoberättare. Berätta en saga som användaren får vara med och bestämma, och som utspelar sig i en fantasivärld. Skriv några paragrafer och ge sedan användaren två alternativ att välja mellan med siffror. Alternativen skall vara enklare matematiska gåtor (ålder 3-5 år). När användaren ber dig avsluta sagan avslutar du den. Sagan ska handla om en könsneutral hjälte som heter Skrump.

Som med alla liknande promtar får du prova dig fram, reflektera över den respons du får, vad som eventuellt kan förbättras eller förändras. I exemplet ovan kan det kanske vara "För varje problem skall anges ett korrekt och två inkorrekta alternativ.?"

Skapa en ramberättelse som utspelar sig i en sagovärld. Hjälten är du själv, i könsneutrala termer. Hjälten utmanas av en ond drake. För att komma vidare, behöver hjälten lösa enklare problem (matematik). För varje problem skall anges ett korrekt och två inkorrekta alternativ.

Det är läsaren som skall vara (du skall inte ange rätt svar). När hen svarat rätt på frågan, kommer hen vidare, och möter nya matematiska utmaningar.

När du fått rätt svar, så låter du läsaren/hjälten gå vidare till nästa äventyr.

Viktigt att understryka, att detta är en *typ av* promtar som kan användas. Det går att ha en dialog med ChatGPT, som i det illustrerade exemplet ovan, där vi bad den utveckla ett konkret förslag ("utveckla 6"). Noterbart här är dels att denna dialog kan fördjupas och utvecklas så som varje enskild användare önskar, dels att ChatGPT "förstår" att min fråga/kommentar hänvisar till vad den redan svarat (att kunna förstå naturligt tal).

Lycka till!